

HUAYNA POTOSI (BOLIVIA)

“Muino gaztea”, 6.000 metrotik gorako gailurra

Sarriegi ametsak desegiten zitzaizkigun. Baina oraingoan, adorez bete eta etxe inguruko mendi magaletan gora eraikitako ilusioak, benetan irudikatu genituenak bezain ederrak ziren jakiteko aukera emango genion geure buruari. Andeak ezagutzea zen gure desira, argazki, irudi eta literaturatik harago, bertatik bertara geure begiz ikustea mendi horien handitasuna.

| EGOITZ ARRUTI URIA |

Argazkiak: Egoitz Arruti Uria / Jon Busto Itxaso

Lakua Condoriri inguruan. Urrunean ikus daitekeen gailurra Huayna Potosirena da.

ALTUERA BERA zailtasun itzela denez, teknikoki ongi moldatzeko moduko mendia aukeratu nahi izan genuen 6.000 metrotik gorako aurreneko esperientzia. Lehenbiziko lana altuerara egokitzea genuen beraz, eta horretarako zeharkaldi batzuk egitea gomendatu ziguten goi mendietan esperientzia duten lagunek. Zeharkaldiak ez ziren egokitze izango soilik, aldi berean Boliviako bazterrak, kultura eta pertsonak ezagutzeko gogoia ere bagenuen.

Aurreneko zeharkaldia Apolobanbatik egin genuen, Kallawayan izeneko sasi-medikuen lurraldetik. Hego Amerikan ibiliak dira urte askoan, beren sortginkeriez jendea sendatzen, boterea herentziaz jasotzen omen dute. Turista gutxi heltzen da hara, garraioak urri eta nahiko desatseginak baitira. Hamar ordu inguruko bidaia izan daiteke bertara La Pazetik iritsi artekoa, jende gehiegiz betetako autobus zaharretan, bide estu eta amildegi bazterretatik gertuegi

pasatuz, errekek zeharkatuz eta, tarteka, militarren kontrola igaroz.

Condoriri

Bertakoen adeitasunak bultzatuta bigarren zeharkaldi bat egitea otu zitzaigun. Jendeak behin eta berriz hitz egiten zigun Condoririko inguruz, eta behin han ginela ez genuen

Iritsi zen eguna, gai izango ginen jakitekoa, oztopoak gainditzekoa, harri pilo haren gainera igotzekoa. Numero hutsak baino gehiago ziren, ez zen altuera jakin bat gainditzekoa bakarrik

ezagutzeko aukera galdu nahi izan. Oinarrizko kanpamendu batean egin genituen egun batzuk, laku baten ondoan. Inguru horretan tontor asko dago, eta jende ugari gerturatzen da aklimatazio lana egitera edota gailur bateranzko azken txangoa abiatzera.

Ingurune zoragarria da edozertarako ere, mendi handien itzalean, llama taldeak alde batetik bestera belar bila eta bertako gidarien astoak honezkero buruz dakiten bidean gora eta behera egunero. Han, aurreneko aldiz, begiak gure helburu nagusian jarri genituen: Huayna Potosi. Aymarazkoa da izena, “muino gaztea” esan nahi du. 6.088 metroko garaieratik, tontorrera igotzeko esaten ari zitzaigun.

Huayna Potosirantz

Iritsi zen eguna, gai izango ote ginen jakitekoa, oztopoak gainditzekoa, harri pilo haren gainera igotzekoa. Beste askotan bezala, ez genekien azaltzen zergatik dugun gogoia han gora igotzeko, arrisku horiek hartzeko. Numero hutsak baino gehiago ziren, ez zen altuera jakin bat gainditzekoa bakarrik. Aurrean genuen mendi hura, zentzu askotan, inoiz inon igotzen saiatu ginen handiena zen, eta horrek kezkatzen gintuen eta aldi berean tentatzen ere bai.

Campo Baseko aterpea, 5.000 metrotik gorako garaieran. Hemen hasi ginen ikusten altueraren eragina noraino iritsi zitekeen.

Gidari bat, sukaldari bat eta gu biok geunden han, beheko aterpean, motxilak prestaturik goraka abiatzeko nagiz. Espero gabe, behin eta berriz esaten ziguten arren neguan ez zuela euririk edo elurrik egiten, mara-mara ari zen. Eguraldiak aldatzeko itxurarik ez zuenez, pauso motelez ekin genion aurreneko maldak igotzeari, txapelak zurituri eta nahikoa bustirik. Mendira igotzeko baimena ematen zuten lekura iritsi ginen. Emakume bat zegoen estalpe batean, garai batean txabola izaniko harri pila besterik ez. Koaderno batean gure izenak idatzi genituen, eta hamar boliviano ordaindu ere bai.

Altueraren ordaina

Aurreneko egunean Campo Base izeneko aterpera iritsi ginen. Jende zalepo zegoen: italiarrak, suitzarrak,

kanadarrak, argentinarrek... Altueraren eragina noraino iritsi zitekeen han hasi ginen ikusten. 5.100 metro inguruko garaieran geunden, eta batzuk oso gaizki pasatzen ari ziren: goserik ez zuten, bai ordea buruko mina, denbora guztia etzanda ematen zuten. Halako batean Benegas anaiak agertu ziren, mendiko gidari ezaguna, Himalayan lorpen handiak

5.100 metroko garaieran geunden, eta batzuk oso gaizki pasatzen ari ziren: goserik ez, buruko mina...

lortuak. Bezero bat zekarten hiru lagunak artean oraturik, edema bat sortu zitzaion eta akiturik zegoen. Ondozak jo zuen gizona tontorretik nahikoa hurbil, eta gainera ekaitzak harrapatu zituen, tximistak oso

gertu ikusi zituztela kontatu ziguten, eta beldur handia pasa zutela. Haiekin Nepaleko gidari bat ere bazen; zioenez, tximistak inoiz hain gertu ikusi gabea zegoen, beldur itzela pasatu omen zuten.

Ekaitzak ez zuen gelditzeko asmorik, afaldu eta nahiko etsita sartu ginen gure zakuetan, bat-batean gure gidaria igo zen lo egin nahian geunden tokira. Han geunden 30 bat pertsona begiak ezin itxirik, urduritasunak jota, baina gidaren hitzek pixka bat lasaitu genituen, ekaitza pasatua zen eta jada ez zuen elurrik ari.

Goizeko ordu bata inguruan aurreneko mendizaleak hasi ziren beren zakuetatik atera eta mendirako trasteak atontzen. Gu berandua go ateratzekotan ginen, ongi ikusten genuen geure burua, eta egunsentirako heldu nahi genuen gailurrera. Bakarrik geratu ginen aterpean, denak gorantz atereak ziren altxatu ginenerako. Gosalduta eta arropak eta botak jantzi, eta arropa gehiago eta kranpoiak, pioletak eskuan, elkarri sokaz lotuak hirurok. Izugarritzko hotza egiten zuen, -15° -tan egongo zen termometroa halakorik egon balitz. Aurreneko pausotatik arnas hotsa besterik ez nuen entzuten, buruko linternaren argiak sokari jarraitzeko lain argitzen zuen, eta arnasak erritmoa markatzen zigun.

Berehala hasi ginen jendea aurretatzen; batzuk jada etsita zeuden, buelta hartzea erabakita. Ia gelditu gabe, pauso lasaiz, arnasak agintzen zuena eginez gindoazen aurrera. Bat-batean ohartu ginen gure aurretik ez zela ipurtargirik ikusten, atzetik bai, kate luze baten modura, atzera begiratzen genuenean argi txikiek lerro luze bat marrazten zuten gauaren ilunean. Bidea irekiz gindoazen.

Lasai, zentzuz, beldurrez

Zatirik zailenetan geratu, arnasari buelta eman, lasaitu eta zentzuz aurre egiten genien oztopoei.

Baita beldurrez ere, zergatik ez esan. Atzetik zetozenek guk baino errazago izango zuten bidea, gure lanari esker, baina ez zitzaigun axola, gure bidea egiten ari ginen, ez beste inorena. Ordu batzuk igarota nekea suma-

tzen hasi ginen, gero eta gehiago kostatzen zitzaigun aurrera egitea eta tarteka arnasari buelta ematen geratu behar izaten genuen. La Pazeko argiak ikusten genituen urrunean, inoiz baina baketsuagoa zirudien hiriak han goitik. Pixkanaka, eguzkiaren lehen izpiak lurrazalaren urrutetik ate joka bezala sumatzen ziren.

Kolore festa

Eguneko ordurik hotzenak eta politenak tontorretik pauso gutxira harrapatu gintuen, egunsentia, itzelezko edertasun horren aurrean geldirik geratu eta, gorriak, laranjak,

beltzak, zuriak... kolore dantza itzela zen. Eguzkiak argitzen zuen heinean, ikusten genuena izugarria zen. Amazonas ingurua lainoz estalitako itsasoa zen. Bazirudien Titicaca lakuaren inguruko lursail gorriak ez zirela inoiz berdetuko, ura hain gertu izan arren. Andeetako leihua ireki zitzaigun, eta emozioek sentipen asko ekarri zizkiguten, pauso gutxira helmuga zegoen. Gailurrean ginen, pozak txoratzen, geure barnean sentitzen genuena ezin azaldu-rik. Malko bat isuri zitzaidan, eta izozturik geratu zen masailean.

Kostata, beherako bideari ekin

genion, gorakoan ikusi ez genituen pitzaduren artetik, uneaz gozatuz, irribarre lelo batekin aurpegia apainduz eta izugarritzko bizipoza-ekin. Sentimendu hori da, agian, tontorrek igotzera eramaten gaituena: bizitza bizitzeko gogoia. ■

Bisitatu
Ihesi.com,
aisialdirako
webgune parte-
hartzailea.

Eguberritako

haur parkea

Zatozte haurrekin jolastera

pin.ficoba.org

P

dohainik